BONDIA ARUBA

Fundacion Preserva Aruba:

Dia 1 di juli 2025: 162 aña desde liberacion di sclavitud na Aruba

Awe dia 1 di juli 2025, Fundacion Preserva Aruba ta conmemora 162 aña di liberacion di esclavo transatlantico den Reino Hulandes. Cu e articulo aki ta comparti algun informacion y e ley di abolicion na e lesado di e corant aki.

Segun e cifranan di CBS 47.000 hende a wordo libera na Surnam y e islanan Hulandes Caribense riba dia 1 di juli 1863. Na Aruba 487 nombernan a keda registra den e registro di catibo como vrijgemaakte. Akibao bo por lesa e ley di abolicion di dia 8 di augustus 1862.

E shon/doño

Den e ley bo por lesa cu e shon/doño di e catibo a haya un recompensa pa cada di e catibonan cu e por a proba cu nan ta di dje y kico e mester a haci pa ricibi e recompensa aki. E a haya pa cada catibo 200 florin. E catibo mester a ta na bon salud, e no mester a tin straf of cu e a huy. Baby cu a nace despues di 1 di juli 1863 no ta considera di ta un esclavo pa ken e shon/doño por ricibi placa pe. E siguiente articulonan ta atende cu e parti di e ley cu ta mara na derechonan y debernan di e shon/doño: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, en 15.

E Catibo

Tabata rekeri di e catibo cu e bin cu un fam pa su mes y su famia cu ta unico den colonia. E a ricibi un muestra di su inscripcion den registro como ciudadano di e colonia. E por a keda cu e paña riba su lomba y otro cos cu segun custumber colonial ta pertenece na e catibo. E no mag di cana riba caya sin nada di haci. Solamente cu permiso y por a carga un pistol. E mester a traha cuater dia pa siman pa e doño di e cas den cua e tabata biba aden.

E siguiente articulonan ta atende cu e parti di e ley cu ta mara na derechonan y debernan di e catibo: 16, 17, 18, 19, 20, 21.

Capitulo 1

Articulo 1 y 2. E fecha di abolicion di sclavitud y e promesa di un recompensa pa e shon/ doño.

Capitulo 2

Articulo 3. Trinta dia despues di e publicacion di e ley e shon/doño mester a entrega locual na ta yama e borderel van aangifte. Den esaki e shon/doño ta menciona e nomber di e plantacion, e nomber y luga unda e mes ta biba, y e siguiente informacion di e catibo: nomber, sexo, edad, ofishi, religion y su pertenencia. Tambe mester entrega e nomber di e catibonan cu tabata tin derecho riba manumission.

Articulo 6. Na Aruba e shon/doña a ricibi u recompensa di 200 florin pa cada catibo.

Articulo 7. Pa e shon/doña ricibi e recompensa un catibo cu tabata malo mester wordo declara bon na salud door di tres doctor. E shon/doña no ta ricibi un recompensa tampoco si e catibo a huy, si e tin straf of pa un baby naci despues di e publicacion di e ley.

Articulo 8. E recompensa ta inclui e pertenencia di e catibo. E catibo ta bira doño di su pertenencianan.

Articulo 9. E shon/doño ta haya inzage den e decision di e gobernador basa riba e borderellen van aangifte.

Articulo 10. E shon/doño por bay contra e decision di e gobernador na e gezaghebber dentro 14 dia.

Articulo 11. E shon/doño mester splica su motibonan dentro 14 dia sino e ta perde su derecho. E shon/doño cu kier splica dicon e no ta di acuerdo cu e prijs di e Gobernador pa su catibonan y cu ta biba na Aruba mester acudi na e corte na Corsou.

Articulo 12. E shon/doño ta ricibi e recompensa dentro 3 luna despues di e abolicion di sclavitud.

Articulo 14. E shon/doño ta perde su derecho riba e recompensa dentro 4 aña.

Capitulo 3

Articulo 16. E catibo cu lo wordo libera ta duna su mes y su famia e mesun fam. Nan ta ricibi un muestra di inscripcion cu e number di inscripcion, nan fam y nomber, y e fecha di nacemento of edad.

Articulo 17. E ley civil ta aplicable riba e catibo cu a wordo libera.

Articulo 18. E catibo cu a wordo libera ta wordo considera un ciudadano di e colonia.

N°. 201. 1862.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 26 AUGUSTUS.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Van de tegemoetkoming.

Art. 3. Binnen *dertig* dagen na de afkondiging dezer wet, op elk der eilanden, wordt door alle eigenaren van slaven of hunne gevolmagtigden, op *Curaçao* ter koloniale secretarie en op de overige eilanden aan de Gezaghebbers, ingeleverd een borderel van aangifte in duplo, vermeldende:

de namen der plantages, waartoe de slaven behooren;

de namen en woonplaatsen der eigenaren of hunner gevolmagtigden;

de namen, het geslacht, den ouderdom, het bedrijf of beroep en de godsdienst der hun toebehoorende slaven, met opgaaf dergenen, die regt op manumissie hebben verkregen.

Van de inlevering van dit borderel wordt een bewijs aan den inleveraar uitgereikt.

Art. 6. De tegemoetkoming voor de slaven, zonder onderscheid van ouderdom of geslacht, wordt bepaald als volgt:

a. voor die op *Curaçao*, *Bonaire*, *Aruba*, *St. Eustatius* en *Saba* voor ieder hoofd op f 200;

b. voor die op *St. Martin* (N. G.) voor ieder hoofd op f 30;

c. voor die, welke regt op manumissie hebben verkregen:

voor die sub *a* op f 50 voor ieder hoofd;

» » » *b* » niets.

Art. 8. De tegemoetkoming strekt niet slechts voor den persoon van den slaaf, maar ook voor zijne kleederen, klein en pluimvee en alle roerende goederen, die volgens koloniaal gebruik geacht worden hem in het bijzonder toe te behooren.

Deze goederen worden zijn eigendom.

voorzien. Zij kunnen zich echter van die verpligting ontslaan door betaling der kosten van huisvesting elders, ten genoegen van het bestuur.

Daarentegen zijn die vrijgemaakten gehouden tot het verrigten van minstens *vier* dagen arbeid per week, ten behoeve van dengene bij wien zij inwonen.

Art. 10. Bijaldien de eigenaren of hunne gevolmagtigden zich met dien staat niet kunnen vereenigen, wordt hun vrijgelaten, binnen *veertien* dagen na den termijn, bij het vorig artikel bepaald, bij deurwaarders-exploit verzet aan te teekenen, op *Curaçao* ter koloniale secretarie en op de overige eilanden bij de Gezaghebbers, met vermelding der gronden van bezwaar.

Art. 12. De tegemoetkoming, bij art. 6 bedoeld, wordt op elk der betrokken eilanden binnen *drie* maanden na de opheffing der slavernij aan den eigenaar of zijnen gevolmagtigde voldaan.

De betaling geschiedt in wissels, gulden voor gulden, af te geven, door den Gouverneur van *Curaçao* en onderhoorigheden voor *Curaçao*, *Bonaire* en *Aruba*, door den Gezaghebber van *St. Eustatius* voor dat eiland, en voor *Saba*, en voor *St. Martin* (Nederlandsch gedeelte) door den Gezaghebber aldaar, op den Minister van Kolonien en betaalbaar één maand na zigt bij de Nederlandsche Bank te *Amsterdam*, of wel, voor zoover verlangd wordt en de kas daartoe naar het oordeel van den Gouverneur of de Gezaghebbers voornoemd bij magte is, op elk der eilanden, in wettig betaalmiddel.

Art. 14. Het regt op de krachtens deze wet vastgestelde tegemoetkoming gaat verloren ten aanzien van de sommen, welke binnen *vier* jaren na de opheffing der slavernij niet zijn opgevorderd

Capitulo 4

Articulo 19. E gobierno di Hulanda ta stimula educacion di godsdienst y scol.

Articulo 21. Si un catibo cu a wordo libera cana riba caya sin nada di haci ta starfbaar.

Articulo 22. E shon/doño ta obliga di duna su catibo cu a wordo libera un luga pa biba pa por lo menos 3 luna despues cu su liberacion of paga pa e por biba na un otro luga. E catibo cu a wordo libera mester traha 4 dia pa siman pa e doño di e cas.

Articulo 23

Catibo libera cu ta den necesidad ta haya ayudo di e bestuur.

Articulo 26

Prome cu dia 31 di juli 1864 e minister di e colonia ta manda un reportahe di e uitvoering di e ley di 1 di juli 1863 na e Staten Generaal cu lo wordo publica den e staatsblad. Tur ambtenaar envolvi den e reportahe mester haci un bon trabao.